

Πολύτιμες οι υποθήκες που άφησε με το έργο του ο Νίκος Καζαντζάκης

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΧΡΗΣΤΑΚΟΥ ΣΤΑ ΕΓΚΑΙΝΕΙΑ ΤΟΥ "ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΙΛΩΝ Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ"

εκδήλωση που έγινε στο Δημαρχείο Χανίων εγκαινιάστηκε το "Κέντρο Ν. Καζαντζάκης" που ίδρυσε στα Χανιά η Εταιρεία Φίλων του μεγάλου κρητικού συγγραφέα.

Στην εκδήλωση, που παραβρέθηκαν μέλη της Εταιρείας Φίλων του Ν. Καζαντζάκη, μίλησε ο συνεργάτης των "Χ.Ν." κ. Ν. Χριστάκος ο οποίος διάβασε απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Ν. Καζαντζάκη "Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται" και αναφέρθηκε στη σημασία του έργου του μεγάλου κρητικού συγγραφέα όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Το απόσπασμα που διάβασε ο κ. Χριστάκος περιλαμβάνει το διάλογο ανάμεσα στον Τούρκο Αγά, στην υπηρέτρια του Μάρθα και στο Μραϊμάκη.

Για το απόσπασμα αυτό ο κ. Χριστάκος τόνισε ότι ο Ν. Καζαντζάκης μας δίνει συμβουλές, μας αφήνει υποθήκες σαν λαό, σαν Έλληνες, υποθήκες πολιτισμικές για το διχασμό ανάμεσα στους Έλληνες. Στη συνέχεια ο κ. Χριστάκος μίλησε για τα πυρά που δέχτηκε πολλές φορές από στενοκέφαλους ο Ν. Καζαντζάκης.

Οι δύο παπάδες που παλεύουν, ανέφερε ο κ. Χριστάκος, έγιναν μια εποχή αιτία μεγάλων συζητήσεων και αφορμή για αφορισμούς και πρόσθεσε:

" Η κ. Κλεοπάτρα Πρίφτη, εδώ, σ' αυτή την αίθουσα, πριν από λίγους μήνες μας εβεβαίωσε πως

ναι κακό είναι καταδικαστέος. εδώ υπάρχει ασφαλώς ομόφωνη διαμαρτυρία συμμετέχω στη δια-

ναπτύξει τους χαρακτήρες. Για το διχασμό ο Ν. Καζαντζάκης μίλησε με τα απλόλογα του

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση που έγινε στο Δημαρχείο (Δεξιά διακρίνεται ο κ. Χριστάκος)

δεν έγινε αφορισμός, δε στήθηκε ανάθεμα για το Νίκο Καζαντζάκη. Το σκέφτηκαν ωστόσο και "ο κατά διάνοιαν έχεις είναι αμάρτημα, και κείνος που σκέφτεται να κά-

ματurity, υποστηρίζω πως όλοι οι παπάδες είναι καλοί μα για το λογοτέχνη, για τον ποιητή χρειάζεται και ο κακός, για να δείξει τη διαφορά για να πλάσει, για να α-

τούρκου Αγά - ποιος δε θυμάται το Γιάννη Αργύρη στο ρόλο του Αγά - μίλησε για να μας διδάξει ποιόν οφείλει ο διχασμός. Η επιλογή του κειμένου έγινε με κριτήριο ένα αίτημα πανελληνιακής αποδοχής. Ποτέ μια διχασμός, ποτέ μια εμφύλια διαμάχη. Εζήσαμε το διχασμό και πάθαμε καταστροφές. Εμείς οι Έλληνες έχουμε ένα κακό συνήθειο, έχουμε την τάση της υπέρβενικευσης. Για θυμηθείτε παλιότερα, στον πόλεμο, στην κατοχή.

Για τους δεξιούς όλοι οι αριστεροί ήταν εαροβούλγαροι. Για τους αριστερούς όλοι οι δεξιοί ήταν προδότες. Για να σταματήσει αυτό το λάθος, μας μιλάει με απλά λόγια ο μεγάλος δάσκαλος Ν. Καζαντζάκης.

Το πιο απλό κομμάτι από το μυθιστόρημα "ο Χριστός Ξανασταυρώνεται" μας δίνει την ευκαιρία να δώσουμε μια αποψη που μπορεί να παραξενέψει μερικούς. Η απλότητα που χαρακτηρίζει αυτό το κομμάτι έχει τέχνη και η απάντηση έχει δοθεί από την κριτική πριν από πολλά χρόνια. Το απλό είναι τέχνη, γίνεται ανώτερη λογοτεχνική έκφραση, όχι γιατί διαθέτει ισχυρότητα στοιχεία του πραγματικού κατάλληλα βαλμένα σε ανάπτυξη, ώστε να τονίζουν τη δραματική θέση, και να αποκαλύπτουν την εξιλαστήριο λύση. Αναφέρομαι σε μερικά, με λύπη μου παραλείπω άλλα που θα μπορούσα να αναφέρω. Οι "Μοιραίοι" του Κώστα Βάρναλη και τα "Τείχη" του Κων/νου Καβάφη. Τα ισχυρότερα στοιχεία του πραγματικού, που τονίζουν τη δραματική θέση είναι ολοφάνερα σ' αυτά η εξιλαστήρια λύση, είναι η καταδίκη των συνθηκών και η ανατροπή τους.

Η καταδίκη του διχασμού έγινε με ένα απλό σχήμα που συνταράσσει τους Έλληνες. Ο τούρκος αγάς παρουσιάζει τη συντάγή που του έδωσε ο παππούς του "Άφησε τους Έλληνες να σκοτώνονται μεταξύ τους".

Ας μην το ξεχνάμε οι Έλληνες, ας ακούσουμε το Νίκο Καζαντζάκη που έζησε τη καταστροφή του 1922 και τη γερμανική κατοχή".